

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Л.В. Губерський

Губерський Л.В.

» *Березня* 2019 р.

**ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ
ДО СКЛАДАННЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ**

**підготовчого відділення
(відділ навчання громадян України)**

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
протокол № 11 від 04 березня 2019 р.

Введено в дію наказом ректора
від 19 березня 2019 р. за № 261-32

Київ – 2019 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

програми підготовки до складання Державної підсумкової атестації
підготовчого відділення
(відділ навчання громадян України)

1. Науково-методична рада: протокол № _____ від « _____ » _____ 201__ р.

(особливі умови, за наявності)

Голова науково-методичної ради _____ Бугров В.А.

2. Планово-фінансовий відділ:

(особливі умови, за наявності)

Начальник ПФВ _____ Білявська О.Б. « _____ » _____ 201__ р.

3. Науково-методичний центр організації навчального процесу:

(особливі умови, за наявності)

Директор НМЦ _____ Гожик А.П. « 26 » 08 201__ р.

4. Підготовче відділення:

(особливі умови, за наявності)

Завідувач _____ Усатенко Г.О. « _____ » _____ 201__ р.

Заст. завідувача (відділ навчання громадян України)

_____ Ляшенко І.В. « _____ » _____ 201__ р.

ПЕРЕДМОВА

Програма підготовки до складання ЗНО розроблена робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів робочої групи	Найменування посади	Найменування закладу, який закінчив член групи (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Стаж науково-педагогічної та/або педагогічної діяльності	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах)	Відомості про підвищення кваліфікації (найменування закладу, вид документа, дата видачі)
керівник групи Ляшенко Ірина Валеріївна	доцент, виконання обов'язків заст.зав. ПВ	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2003, спеціальність «філософія», кваліфікація магістр філософії, викладач філософських дисциплін Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2009, Кандидат філософських наук, спеціальність історія філософії Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2018, спеціальність «Середня освіта» кваліфікація Вчитель історії	Науково-педагогічний стаж – 18 років і 10 місяців	The management features of the university preparatory department // Scientific Bulletin of National Mining University, Volume 1, 2018: 132-138, DOI:10.29202/nvngu/2018-1/4 (Scopus) Higher education management in Ukraine: will generation change help us transform it faster? // Scientific Bulletin of National Mining University, Volume 3, 2018: 167-175, DOI: 10.29202/nvngu/2018-3/19 (Scopus) Pre-University Training in Ukraine: History and Contemporary Condition // Future Human Image, Volume 10, 2018: 41-49, DOI: 10.29202/fhi/10/4 (Index Scopus) Доуніверситетська підготовка в Україні: історія та сучасний стан // Science Review: 2 (9), February, 2018. – Vol. 5. – S. 77-84 Особистість, світогляд та філософська концепція Ф.Шлегеляхера в інтерпретації В.Дільтея // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філософія. Політологія. - №2 (116). - 2014. - С. 21-24 Поняття ідеалу у філософії Гегеля раннього періоду // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філософія. Політологія. - №3 (117). - 2014. - С. 24-26	Стажувалась: Pre-University training in Ukraine: history and contemporary condition // II International Scientific and Practical Conference "Modern Methodology of Science and Education". – February, 2018 Член Експертної комісії про встановлення порогового бала ЗНО Міністерства освіти і науки України 2014, 2015, 2016 та 2017 рр. Голова пункту тестування – 2018 (українська мова та література, математика, історія України).

<p>Член групи Максименко Тетяна Петрівна</p>	<p>методист Науково- методичного центру організації навчального процесу</p>	<p>Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка, 1984, Спеціальність «механіка, кваліфікація механік</p>	<p>Педагогічний стаж – 6 років і 4 місяці</p>	<p>Філософія Гегеля як містичний пантеїзм: інтерпретація В. Дільтея // Гуманітарні студії: Зб. наук. праць. [відп. ред. Конверський А.С.] – Випуск 15 / К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. – С. 21- 27</p> <p>Wilhelm Dilthey: Understanding the Human World // Philosophy and Cosmology, Volume 20, 2018: 163-169 DOI: 10.29202/phil-cosm/20/16 (Web of Science)</p> <p>European plastic art in anthropological dimension: from the Classics to the Postmodernism // Anthropological Measurements of Philosophical Research, Volume 14 (2018): 20-29. DOI:10.15802/ampr.v01i14.150513. (Web of Science)</p>	
---	---	--	---	--	--

1. Загальна інформація

Підготовче відділення (відділ навчання громадян України) (далі – ПВ-ВНГУ) Київського національного університету імені Тараса Шевченка є суб'єктом освітньої діяльності, що надає освітні послуги в системі доуніверситетської підготовки та позашкільної освіти, є структурним підрозділом Університету без права юридичної особи.

ПВ-ВНГУ у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативною базою Українського центру оцінювання якості освіти, Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка, іншими нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки, що регламентують порядок вступу на освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітній рівень молодшого бакалавра, а також складання Державної підсумкової атестації (далі – ДПА) в основній школі.

Місце знаходження ПВ-ВНГУ:

01033, м. Київ, вул. Володимирська, 60, к. 165;

03022, м. Київ, проспект Академіка Глушкова, 4-е, к.711.

Програма підготовки до складання ДПА ПВ-ВНГУ Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Університет) адресована вступникам до закладів вищої освіти на ОКР молодшого спеціаліста, ОР молодшого бакалавра, а також учням, що готуються продовжувати навчання в старшій школі.

Програма підготовки до складання ДПА ПВ-ВНГУ відповідає вимогам Міністерства освіти і науки щодо складання Державної підсумкової атестації в основній школі.

Мова навчання і оцінювання – українська.

Термін навчання на програмі підготовки до складання ДПА відповідає запитам вступників, їх рівню підготовки та можливостями проходити навчання на ПВ-ВНГУ (фінансові можливості та віддаленість від Києва).

Навчальний план складається на основі програм підготовки ПВ-ВНГУ, що відповідають запитам вступників для більш ефективної їх підготовки і конкретизують організацію навчального процесу на ПВ-ВНГУ.

Навчальні плани (обсяги програм підготовки) можуть бути:

- **повного циклу окремого предмета** – метою яких є проходження всієї програми відповідної дисципліни (за вибором слухача, попредметна підготовка);
- **скороченого циклу** – метою яких є перевірка вже засвоєних знань з окремого предмета (за вибором слухача), їх систематизація та засвоєння окремих тем з програми підготовки, визначених попередньою перевіркою на тестуванні (короткотермінові програми підготовки).

ПВ-ВНГУ працює у **формах**:

- вечірньої та денної (по суботах) форми навчання для учнів основної школи та всіх охочих підготуватися до складання ДПА;
- короткотермінових курсів перед вступними випробуваннями.

2. Метою діяльності ПВ-ВНГУ є:

- надання освітніх послуг з підготовки до складання ДПА та вступних іспитів на ОКР молодшого спеціаліста та ОР молодшого бакалавра, систематизація та поглиблення знань слухачів;
- здобуття слухачами навичок і вмінь, необхідних для їхньої подальшої самореалізації;
- підтримка абітурієнтів, які братимуть участь в конкурсі на спеціальності, що користуються особливою підтримкою держави (з числа математично-природничих та інженерно-технічних) можливістю здобути додаткові рейтингові бали;
- профорієнтаційна робота спільно з представниками структурних підрозділів Університету, щодо свідомого вибору майбутньої спеціальності слухачами.

3. Характеристика програми підготовки

Навчальне навантаження слухачів на програмі підготовки до складання ДПА ПВ-ВНГУ залежить від:

- переліку дисциплін, що виносяться на вступні випробування на ОКР молодшого спеціаліста та / або ОР молодшого бакалавра в поточному році,
- кількості дисциплін, яку дозволяє складати Університет чи інший заклад вищої освіти в поточному році,
- кількості обраних предметів для підготовки на ПВ-ВНГУ,
- терміну їх вивчення.

Основою навчального процесу є теоретичні та практичні заняття, консультації, самостійна робота. Формами організації освітнього процесу можуть бути уроки-семінари, інтегровані, екскурсії тощо. Досягнуті результати слухачі застосовують на практичних заняттях, що передбачені змістом окремих предметів.

Вибір форм і методів навчання викладач визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

До проведення занять, консультацій, оглядових лекцій, профорієнтаційної роботи запрошуються викладачі та провідні науковці Університету.

4. Оцінювання

Оцінювання слухачів відбувається тільки у письмовій формі у вигляді тестових завдань. Форма тестів відповідає характеристиці відповідної програми, що висувається Міністерством освіти і науки у поточному році до змісту та структури ДПА, кількості завдань, складності та часу виконання, принципів оцінювання знань.

Оцінювання слухачів на повному циклі підготовки (окремого предмета) відбувається шляхом проміжних контрольних тестувань та підсумкової контрольної роботи.

- Проміжне контрольне тестування складається з тем, що були засвоєні за пройдений період навчання та на запланований час проведення контролю. Кількість проміжних тестувань передбачено навчальним планом.

- Підсумкова контрольна робота (тест) має перевірити знання усієї програми відповідного предмета.

Оцінювання слухачів на скороченому циклі підготовки (окремого предмета) відбувається шляхом контрольного тестування наприкінці навчання.

Критерії та шкала оцінювання викладені і затверджені у програмі вступного випробування у поточному році.

Оцінювання відбувається за 12-бальною шкалою

5. Компетентності

Основні програмні компетентності закладені в програмах відповідних предметів і формуються учнем в основній школі.

Загальними програмними компетентностями, що ставить за мету ПВ-ВНГУ перед своїми слухачами є опанування форми та змісту завдань ДПА та / або вступного випробування на ОКР молодшого спеціаліста, ОР молодшого бакалавра з кожної дисципліни, а також опрацювати тактичні прийоми раціонального використання часу та оптимальної поведінки під час ЗНО.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, соціальна та громадянська компетентності формуються на ПВ-ВНГУ під час всього періоду навчання.

6. Очікувані результати навчання

Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей може здійснюватися у формі проміжного тестування, контрольної роботи, контрольного навчально-практичного заняття. Рівень досягнень слухачів у навчанні здійснюється відповідно до чинної системи оцінювання, ведеться тематичний облік знань.

№ з/п	Дисципліна	Загальні компетентності та програмні результати навчання
1	Українська мова	<i>знати:</i> <ul style="list-style-type: none">– основні правила вживання звуків у різних позиціях слів;– чергування голосних і приголосних звуків;– зміни в групах приголосних;– правила вживання великої літери, м'якого знака і апострофа;– написання частин мови, складних слів;– правила утворення і написання граматичних форм різних частин мови;– види речень;– способи ускладнення речень;– типи зв'язків у реченнях;– вживання сполучників і розділових знаків у різних видах речень тощо;– основні мовні поняття та терміни <i>вміти:</i> <ul style="list-style-type: none">– грамотно писати слова з різними орфограмам, писати прислівники і займенники;– зіставляти звучання і написання слів;– передавати на письмі звуки і звукосполучення;– записувати складні, складноскорочені слова і аббревіатури, власні назви; робити перенос слів;– правильно вживати відмінкові закінчення, а також закінчення різних форм дієслова;– визначати головні і другорядні члени речення, однорідні члени речення і узагальнювальні слова при них, зв'язки сурядності і

		<p>підрядності, вставні і вставлені конструкції, уточнювальні члени речення, пряму і непряму мову;</p> <ul style="list-style-type: none"> – правильно вживати розділові знаки; – за визначений час (120 хвилин) розв'язувати тест.
2	Історія України	<p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – сутність основних проблем історії України; – головні джерела вивчення вітчизняної історії; основні проблеми етногенезу української нації; – основні періоди історичного розвитку української нації, етапи формування її державності; – суспільно-політичні, економічні та культурні процеси історичного розвитку українського народу; – головні події, що вплинули на хід історії України; – найважливіші історичні документи, що були прийняті у різні історичні періоди; – діяльність визначних історичних осіб та основних політичних партій. <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – працювати з першоджерелами, науковою та методичною літературою; – аналізувати історичні процеси, події, факти, давати їм власну оцінку; – користуватись різноманітними методами дослідження історичного процесу; – аргументовано відстоювати свої погляди, брати участь у дискусії з метою пошуку історичної істини; – користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки; – на основі вивчення історичних подій робити висновки і узагальнення, користуватись уроками минулого; – застосовувати дані історичної науки для вирішення професійних завдань. – визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних дій, їхню послідовність та синхронність, вказувати історичні дати, періоди найважливіших подій і процесів, встановлювати хронологічну відповідність між явищами, процесами й подіями та періодами і епохами; – локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти, події, явища і процеси на карті; – розпізнавати найвидатніші історико-культурні пам'ятки, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України; – пояснювати й аналізувати історичні факти, групувати їх за вказаною ознакою, визначати причини та наслідки подій і явищ; – формулювати версії та оцінки історичного руху і розвитку, визначати найважливіші зміни і значення подій, що відбулися в житті України й людства. <p>– за визначений час (120 хвилин) розв'язувати тест.</p>
3	Математика	<p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – натуральні числа; дії з натуральними числами; звичайні дроби, відсотки; – дільники та кратні натурального числа; пропорція; відсоткове відношення двох чисел; ймовірність випадкової події; – додатні та від'ємні числа; цілі числа; раціональні числа; степінь

		<p>з натуральним показником;</p> <ul style="list-style-type: none"> – формули квадрата двочлена, різниці квадратів, суми і різниці кубів, лінійна функція, її графік та властивості – елементарні графіки – квадратні рівняння; теорема Вієта та обернена до неї теорема; квадратний тричлен; розкладання квадратного тричлена на лінійні множники – числові нерівності; основні властивості; – числові послідовності; арифметична та геометрична прогресії, їх властивості – трикутник і його елементи; коло; круг; дотична до кола, її властивість; коло, описане навколо трикутника та вписане в трикутник – чотирикутник, його елементи; паралелограм, його властивості й ознаки; прямокутник, ромб, квадрат та їх властивості; трапеція – синус, косинус, тангенс гострого кута прямокутного трикутника, тангенс кутів від 0° до 180°, теорема Піфагора – перпендикуляр і похила, їх властивості – рівняння кола і прямої – формули для знаходження площі трикутника – вектор; скалярний добуток векторів – геометричні тіла: призма, піраміда, циліндр конус, куля; приклади розгорток. <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – будувати математичні моделі; – виконувати математичні розрахунки та перетворення виразів; – розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи, текстові задачі; – встановлювати властивості геометричних фігур та виконувати геометричні побудови. – за визначений час (120 хвилин) розв'язувати тест.
4	Географія	<p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – методи дослідження довкілля; характерні ознаки компонентів природних комплексів, їх просторове поширення і взаємозв'язки між ними; принципи просторової організації населення, господарської та соціальної сфери; – основні принципи розміщення виробництва і приклади їх застосування на практиці; – особливості природно-ресурсного потенціалу, демографічні, соціальні, господарські та екологічні проблеми України; – основні глобальні проблеми людства, тенденції розвитку світового господарства, роль і місце окремих країн у світовій політиці та економіці. <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – давати господарську оцінку природним умовам, показувати зв'язок між природним середовищем та господарською діяльністю людини; – давати характеристику елементів природного середовища (рельєфу, клімату, вод, ґрунтів, рослинності, тваринного світу); – вільно користуватися географічними картами, сприймати та аналізувати відображену на них інформацію; – володіти необхідними навичками в роботі із планом, картою, глобусом, з цифрами і графічним матеріалом, з деякими приладами, які використовуються в спостереженнях за погодою, в роботі на місцевості та ін.; – за визначений час (120 хвилин) розв'язувати тест.

Програмні результати навчання можуть конкретизуватися, змінюватися і доповнюватися у відповідності із змінами, які можуть зазнати програми ДПА, затвердженими Міністерством освіти і науки.

7. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Система внутрішнього забезпечення якості освіти ПВ-ВНГУ складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- аналіз досягнення слухачами результатів навчання;
- моніторинг вступу до ЗВО випускників ПВ-ВНГУ.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та програми підготовки до ДПА та / або для вступу на ОКР молодшого спеціаліста, ОР молодшого бакалавра, якістю знань, умінь і навичок слухачів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Для реалізації поставлених цілей необхідно: взаємодія всіх учасників навчального процесу; сучасне навчально-методичне й дидактичне забезпечення навчальних предметів; постійне оновлення матеріальної бази та використання інформаційних ресурсів на всіх рівнях освітнього процесу.

Індикатором якості реалізації конкретної програми підготовки є результати контрольних робіт з предметів та результати ДПА та / або вступних випробувань до закладу вищої освіти.

8. Програмно-методичне забезпечення програми підготовки:

Навчальний процес окремих предметів здійснюється відповідно до програм ДПА, робочих програм ПВ-ВНГУ та програм вступних випробувань, затверджених відповідними підрозділами Університету

	Назва дисципліни	Програмно-методичне забезпечення
1	Українська мова	<ul style="list-style-type: none">• Програма ДПА з української мови в основній школі на основі базової загальної середньої освіти, затверджена Міністерством освіти і науки• Програма вступного випробування з української мови для вступників на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста з базовою загальною середньою освітою на поточний рік, затверджена Головою приймальної комісії

		<ul style="list-style-type: none"> • Робоча навчальна програма з української мови ПВ-ВНГУ відповідного терміну навчання на поточний рік
2	Історія України	<ul style="list-style-type: none"> • Програма ДПА з історії України в основній школі на основі базової загальної середньої освіти, затверджена Міністерством освіти і науки • Програма вступного випробування з історії України для вступників на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста з базовою загальною середньою освітою на поточний рік, затверджена Головою приймальної комісії • Робоча навчальна програма з історії України ПВ-ВНГУ відповідного терміну навчання на поточний рік
3	Математика	<ul style="list-style-type: none"> • Програма ДПА з математики в основній школі на основі базової загальної середньої освіти, затверджена Міністерством освіти і науки • Програма вступного випробування з математики для вступників на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста з базовою загальною середньою освітою на поточний рік, затверджена Головою приймальної комісії • Робоча навчальна програма з математики ПВ-ВНГУ відповідного терміну навчання на поточний рік
4	Географія	<ul style="list-style-type: none"> • Програма вступного випробування з географії для вступників на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста з базовою загальною середньою освітою на поточний рік, затверджена Головою приймальної комісії • Робоча навчальна програма з географії ПВ-ВНГУ відповідного терміну навчання на поточний рік